«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişilmelidir.»

Adres : P.K. 68
ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

4. Sayfa :
CAM SANAYİSİNDE GREVLER

YIL : 2 — SAYI : 63

barış — demokratik haklar — sosyalizm

7 TEMMUZ 1976

İŞÇİ SINIFINA SALDIRI

BAŞYAZI

Türkiye gelişmekte olan kapitalist bir ülkedir. Türkiye sermaye sınıfı kendi gelişmesini artan bir hızla sürdürmek istemektedir. Bunun anlamı şudur: Patronlar her gün artan bir şekil- [illegible] sünler. Dışarıda 25 bin liraya satılan bir arabayı Türkiye'de 80 bin liraya satsınlar. Böylece her geçen gün sermayeleri büyüsün. Bu paralarla daha büyük fabrikalar kursunlar. Kazançları daha da artsın. Ve bu böylece devam etsin.

Sanayileşme deyince ilk akla gelen madeni eşya sanayisi olmaktadır. Yani arabadan, buz dolabına kadar olan imalat sanayisi. Türkiye de en büyük gelişme de bu sanayide olmaktadır.

Bilindiği gibi bu sanayide iki yatırım alanı vardır. Birincisi, ara malı yapan büyük işyerleri. Yani demir - çelik fabrikaları, Alüminyum fabrikaları. İkincisi ise, bu büyük işyerlerinin mamüllerini işleyen ve «dayanıklı tüketim malı» denen araba, buzdolabı, çamaşır makinası vs. yapan fabrikalar.

Türkiye tekelci sermayesinin sömürüsünü sürdürmesi ve daha da arttırabilmesi için bu sanayide dizginleri elinde tutması gerekmektedir. Bunun birinci şartı ise buralarda çalışan işçilerin sendikal ve siyasi mücadelelerine engel olmaktır. Onları baskı altında tutmaktır. Sermaye sınıfının emri altında tutmaktır. Patronların bu sahadaki en büyük yardımcısı ise başta onların siyasi iktidarları sonra da sarı sendikalardır.

Sermaye sınıfı ve onların siyasi iktidarları ilk önce ara malı yapan büyük işyerlerinde saldırıya geçmişlerdir. Örneğin ilk başta İskenderun demir - çelik fabrikasında sarı sendikaların yetkili olması için ne mümkünse yapılmıştır. İşçi sınıfının öncüleri işten atılmış, karakollarda dövülmüş, dağlarda sürek avı tertiplenerek sendikacı kovalanmıştır. Ve sonunda DİSK'e bağlı Maden - İş sendikasının yetki alamaması sağlanmıştır.

İkinci olarak Seydişehir Alüminyum fabrikasında saldırıya geçilmiştir. Burada Türk - İş'e bağlı Türk Metal - İş sendikasının yetki alması için her türlü hilebazlık yapılmıştır. Komando denilen sermaye uşakları fabrikayı doldurmuş, Maden - İş sendikasının yöneticileri ve üyeleri dövülmüş, işten atılmakla tehdit edilmiş, bir kısmı atılmış, kanlı olaylar tertiplenmiştir. Ve sonunda sarı sendikanın yetki alması sağlanmıştır.

Görülüyor ki işçi hareketinin yeni ve geri olduğu imalat sanayisine ara malı üretem fabrikalarda sermaye sınıfı, işçi sınıfı üzerinde saldırılarını yoğunlaştırmış ve bugün için başarı sağlamıştır.

Şimdi ikinci dönem başlatılmaktadır. Yani özel sektöre ait, dayanıklı tüketim malı yapan işyerlerinde Maden - İş sendikasının gücü kırılmak istenmektedir. Ve buna yine İstanbul dışından, Bursa'dan başlanmıştır. Buralarda başarı sağlandıkça İstanbul işyerlerine sıra geleceği kuşkusuzdur.

Sermaye sınıfı kendi çıkarları için uzun vadeli planlar peşindedir. Avrupa Ortak Pazar topluluğu içinde var olabilmek için, dış pazara mal satabilmek için Türkiye'deki işçi ücretlerinin düşüklüğünden yararlanmak istemektedir. Bunu sağlamak için, Türk - İş'in başına çöreklenmiş olan sarı sendikacılarla işbirliği yapmakta ve onların işyerlerinde yetkili sendika olmasını sağlamaya çalışmaktadır.

Görünen şudur; Hemen her yerde öncelikle sosyalistlerin Maden - İş içindeki etkinliğinin azalmasından sonra harekete geçilmektedir. Bir anlamda sosyalistlerin kendi aralarındaki bölünmeden yararlanılmaktadır. Gerçekten, sosyalistlerin sendika içinde etkin olmadığı yerlerde, sermaye sınıfının saldırılarına karşı bilinçli mücadele sürdürülmesi söz konusu olamaz. Onun için önce sosyalistler birlik olmalı. Sonra işçiler birlik olmalı. Sermaye sınıfının saldırılarına fırsat vermemelidirler.

İŞÇİ DAVASI

Sermaye sınıfı ve onların siyasi iktidarları ülkede anarşi yaratmak için ellerinden geleni yapmaya devam ediyorlar. Öğrenci olaylarını tahrik ederek «anarşi var» bahanesiyle baskı rejimini ge- [illegible] yoldan amacına ulaşamayınca işçi hareketine el atmaya başlamıştır. 1975 yılında Tariş'de ve Seydişehir'de yaratılan olaylar unutulmadan yeni yılda yeni oyunlar oynanmağa başlanmıştır. Kimi yerde işçilerin ayrı sendikalarda olmasından yararlanan sermaye sınıfı işçileri birbirine düşürmüş, kimi yerde ise, işçilerin arasına sermaye uşaklığını kendine görev edinmiş komando denilen uşaklarını sokarak olay yaratmıştır.

YENİ ÇELTEK MADEN İŞLETMESİNDE 4 İŞÇİ ÖLDÜ

Amasya'nın Yeni Çeltek Maden İşletmesi ocağının demirhane bölümü önünde 11 Haziran 1976 günü meydana gelen olayda 4 işçi ölmüş, 5 işçi yaralanmıştır. [illegible]

Olay sarı sendikacıların saldırısı üzerine çıkmıştır. Yeni Çeltek Maden İşletmesinde yakın zamana kadar patronla işbirliği yapan sarı sendikacılar sendika yönetiminde idi. Ancak daha sonra sınıf sendikacılığı yapmayı amaç edinen Yeraltı Maden - İş sendikasının gelmesiyle, sarı sendikacıların çıkarları bozulmuştur. İşçilerin kararlı tutumu ve Yeraltı Maden - İş sendikası yöneticilerinin gayretleri sonunda işçilere yeni haklar sağlıyan bir toplu sözleşme imzalanmıştır. Bu sözleşme ile işçilerin ücretleri büyük ölçüde artmış ve bir çok sosyal haklar kazanılmıştır.

Ancak bu durumda çıkarları bozulan ve daha evvel işçi üzerine baskı kurmuş olan eski sarı sendikacılar saldırganlıklarını arttırarak silaha sarılmışlardır. Seydişehir ve Tariş'deki örneklerine benzer bir tutumla işçileri yıldırma eylemine girişmişler ve işçiler üzerine ateş açmışlardır. Olaylar sonunda 4 işçi ölmüş ve sarı sendikacılar bütün taraftarlarıyla bölgeden kaçmışlardır.

Hilton olayları sırasında yaralanan işçilerden biri hastahanede.

HİLTON OLAYLARI

Hilton Otel'inde bir süreden beri biribirine karşı olan DİSK'e bağlı Turizm - İş sendikası ile Türk - İş'e bağlı OLEYİS sendi- [illegible] lık (23.6.976 günü) işverenle yapılan toplu sözleşme görüşmeleri sırasında yeniden alevlenmiş, işçiler taş ve sopalarla birbirine girmişlerdir. İşçiler arasında meydana gelen olayda, biri kadın olmak üzere her iki taraftan yedi işçi yaralanmıştır.

BURSA OLAYLARI

Bursa'da Murat arabalarının yapıldığı «TOFAŞ» işyeri ile Reno (Renault) arabalarının yapıldığı Reno işyeri vardır. Her iki işyerinde DİSK'e bağlı Maden - İş sendikası yetkilidir. Bölgede ayrıca Türk - İş'e bağlı Türk Metal - İş sendikası vardır.

Türk Metal - İş sendikası yöneticilerinden bir grubun Tofaş fabrikası önünde işçilere dergi ve bildiri dağıtmaları sırasında Maden - İş üyeleri ile Türk Metal - İş yöneticileri arasında çatışma çıkmıştır. Kısa bir süre sonra Türk Metal - İş sendikasına ait bir minübüsten işçilerin üzerine ateş edilmiştir. Ateş sırasında Maden - İş üyesi MUHARREM ÇETİNBAŞ ölmüş, ayrıca üç işçi yaralanmıştır.

Arkadaşlarının ölümü üzerine direnişe geçen işçiler, içeriye girdikleri halde çalışmamışlar ve şalteri indirerek cesedin bulunduğu S.S.Kurumu hastahanesinin önüne gitmişlerdir. Bu arada Reno ve Mako'da çalışan 2 bin civarında akşam vardiyası işçileri de pasif direnişe geçmişler, Tofaş'lı arkadaşları ile hastahane önünde buluşarak büyük bir kalabalık meydana getirmişlerdir. Daha sonra ise gece yarısı sessiz yürüyüş yaparak olayı protesto etmişlerdir.

Olay üzerine DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler :

> «MC iktidarı Seydişehir ve Tariş'te oynadığı oyunların aynısını Tofaş'ta sahnelemek istemektedir. Artık işçi sınıfını hedef alan cinayetlerine müsaade edilmiyecektir. Türk - İş'e bağlı Türk Metal Sendikasının amblemli arabasından işçilere ateş açılmıştır. Bu sendikanın eski şube başkanı Bilge İleri suçüstü yakalanmıştır.»

demiştir.

Tofaş fabrikası önünde öldürülen işçi MUHARREM ÇETİNBAŞ.

DÜNYADA İŞÇİ HAREKETLERİ

BOLİVYA'DA 50 BİN İŞÇİ GREV YAPIYOR

Bolivya maden işçileri ücret artışları için görüşme talebinde bulunmuşlardır. Özel sektör ve devlet sektörü yöneticileri bu görüşmelere yanaşmayınca işçiler direnişe geçmişlerdir. Buna karşılık devlet bakanı Hugo Banzer, maden işçilerinin eylemlerini durdurmak için işyerlerine askeri birlikler yollamış, kalay madenlerine el koydurtmuştur.

Bunun üzerine 50 bini aşkın üyesi bulunan Maden İşçileri Sendikası el konulmasını protesto için greve başlamıştır. Sendika yetkilileri 24 bini devletin 26 bini de özel şirketlerin madenlerindeki 50 bin işçinin, askeri işgal sona erip, ücret görüşmeleri başlayıncaya kadar grevi sürdüreceklerini belirtmişlerdir.

MEKSİKA'DAKİ VOLKSWAGEN FABRİKASINDA 12 BİN İŞÇİ GREVE BAŞLADI

Meksika'nın en büyük sanayi kuruluşlarından biri olan Volkswagen otomobil fabrikasında çalışan yaklaşık 12 bin işçi ücretlerine zam yapılmasını istemişlerdir. Yüzde 40 zam talebini çok bulan patronlar anlaşmaya yanaşmayınca işçiler greve başlamışlardır. Böylece 14 yıllık fabrikada kuruluşundan beri ilk defa grev yapılmaktadır.

YUNANİSTAN'DA GENEL GREV

Yeni grev ve toplu sözleşme yasasını protesto etmek için Yunanistan işçileri üç günlük genel grev yapmışlardır. Yunan parlamentosu ise grev hakkını sınırlayıcı tasarıyı kabul etmiştir. Yeni tasarı siyasal amaçlı grevleri yasaklamakta ve kamu personelinin grev hakkını kısıtlamaktadır.

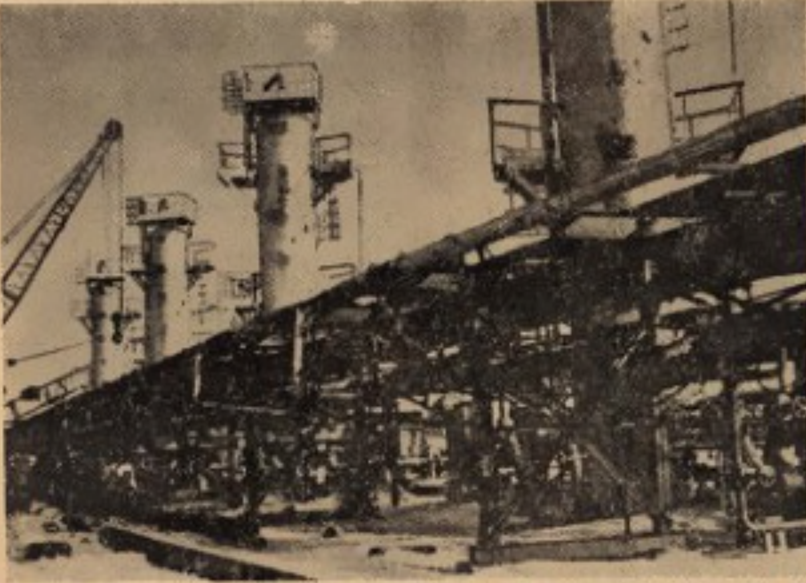
ÜÇÜNCÜ GÖÇMEN İŞÇİLER KONFERANSI ALMANYA'NIN STUTTGART ŞEHRİNDE YAPILDI

Konferansa Avrupa Asya ve Kuzey Afrika'nın 17 ülkesinden 26 sendika federasyonu katıldı. Konferansa katılan delegasyonlar özellikle yabancı işçilerle ilgili anlaşmalar bunların sosyal güvenlik sorunları işsizlik ve ekonomik buhranın yabancı işçilere etkileri turist işçiler sorunu ve göçmen işçilerin döndüklerinde karşılaştıkları sorunlar üzerinde görüşlerini sunmuşlardır.

Alman Sendikalar Birliği DGB Yürütme Kurulu üyesi yaptığı açış konuşmasında «göçmen işçilerin ve ailelerinin sosyal güvenliği arttırılmalı ve hukuki statüleri geliştirilmelidir.» demiştir.

Toplantıda Türkiye işçi sınıfını Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK ve Türk - İş temsil etmişlerdir. Özellikle bu konferanslara ilk kez tam üye olarak katılan DİSK delegasyonu F. Almanya'da Türkçe yayın yapan organların büyük ilgisini çekmiştir.

sosyalist ülkelerden haberler..

Sovyetler Birliği'ndeki Urallar Bölgesinde büyük gaz tesislerinden bir görünüş.

KAPİTALİST ÜLKELER BUNALIYOR SOSYALİST ÜLKELER GELİŞİYOR

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER teşkilatının kurduğu bir özel komisyonun Batı Avrupa'lı kapitalist ülkelerin 1975 yılındaki ekonomik durumlarını inceleyen komisyon raporu kapitalizmin yaşadığı bunalımı gözler önüne seriyor.

Rapora göre, 1975 yılında Batı Avrupa ülkelerinin yıllık kalkınma hızı yüzde 10 gerilemiş. Gelir seviyeleri yüzde 3 düşmüş. Dış ticaret hacmi yüzde 9 azalmış. Son 40 yıldır böyle bir azalma görülmemiş. Üretim seviyesi düşünce işsizlik de çoğalmış ve toplam olarak 18 milyon kişiye ulaşmış. Yine son 40 yıl içinde görülen en büyük işsizlik oranı buymuş. Özellikle genç nesiller arasında işsizlerin sayısı daha çokmuş.

Raporda yazılanlar kısaca bunlar. Rapor Batı Avrupa'lı kapitalist ülkelerin nasıl bir bocalama içinde olduklarını açıkça gösteriyor. Buna karşılık, sosyalist ülkeler olumlu gelişmeler sağlamaya devam ediyor.

Sosyalist ülkelerin kalkınma hızları geçen yıl yüzde 8 oranında arttı. Son beş yıl içinde gelir seviyeleri her yıl ortalama yüzde 7 arttı. Sosyalist ülkelerin ekonomik dayanışma örgütü (KOMEKON) kapitalist ülkelerin kurduğu AVRUPA ORTAK PAZAR'ını geride bıraktı. KOMEKON'un geçen yılki sanayi malı üretimi ORTAK PAZAR'dan iki kat fazla oldu. KOMEKON'un elektrik gücü üretimi ORTAK PAZAR'ın iki buçuk katı oldu. ORTAK PAZAR'da kömür üretimi son 5 yılda 60 milyon ton azalırken KOMEKON'da kömür üretimi son beş yılda 83 milyon arttı.

Her alanda olduğu gibi ekonomik alanda da sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelerden daha üstün olduğu görülüyor. Kapitalist ülkeler hayat pahalılığına ve işsizliğin artışına karşı çareler ararken sosyalist ülkelerde fiyatlar düşüyor.

Bir incelemeye göre, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nde önümüzdeki beş yıl içinde bazı malların fiyatı düşecektir. Son on yıldır zaten fiyatların çoğu artmamıştır. Radyo, televizyon, çamaşır makinesi ve motosiklet fiyatları sürekli düşmüştür.

Buna karşılık ülkede gelirler yılda ortalama yüzde 4 - yüzde 5 oranında artmıştır. Et, süt, balık, ekmek, şeker, çay, kahve, gibi malların fiyatları aynı kalmıştır. Ev kiraları ise tam elli yıldır hiç değişmemiştir. Elektrik, su ve gaz gibi hizmetler dünya fiyatlarının çok altında sağlanmaktadır. Aynı şekilde seyahat giderleri de çok az tutmaktadır.

Sovyetler Birliği'ndeki Devlet Fiyat Komitesi Başkanı, yukarıdaki açıklamaları yaptıktan sonra, fiyatların sabit kalırken ücretlerin önümüzdeki beş yıl içinde yüzde 16 - yüzde 18 artacağını hesapladıklarını belirtmiştir.

Sovyetler Birliği'nde toprakları işlemek için en modern makinalar kullanılıyor.

LÜBNAN HALKI BARIŞ İSTİYOR

Geçen yılın Nisan ayından beri Lübnan'da çatışmalar devam ediyor. Yapılan ateşkes anlaşmaları hep lafta kalıyor.

Bu yılın başında Lübnan'a müdahale eden Suriye birlikleri ilerlemeye devam ediyor. Son olarak Filistin'li göçmenlerin Tel - Zaatar ve Cisr - el Paşa kampları Suriye birliklerince kuşatıldı. Filistinli göçmenler ve Lübnan'lı müslümanlar çok zor durumda kaldı.

Lübnan'lı müslümanların en büyük partisi olan İlerici Sosyalist Partisi'nin lideri KEMAL CANPOLAT ve Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri YASER ARAFAT haksız bir saldırıya uğradıklarını dünya kamuoyuna anlatmaya çalışıyor. Öteki Arap ülkeleri bu yardım çağrılarına henüz bir cevap vermiş değil.

Lübnan'da 1975 Nisan'ından beri gerçekten acı günler yaşandı. Yirmi binden fazla insan öldürüldü. Yüz bine yakın insan yaralandı. Ekonomik ve sosyal hayat tamamen durdu. Her yer yakıldı, yıkıldı. Açlık ve işsizlik her yanı sardı.

Bütün bunların nedenini değişen dünya şartlarında aramak gerekir. Büyük kayıplar vererek UZAK - DOĞU'dan çekilmek zorunda kalan ABD emperyalizmi artık vargücüyle ORTA - DOĞU'da tutunmaya çalışıyor. Ekonomik ve stratejik açıdan önem taşıyan bu bölgede ABD gücünü arttırmaya uğraşıyor.

Bu bölgede «ilerici» olarak görünen bazı yönetimlerle ABD arasında belirli konularda çelişkiler vardı. Mısır, Irak ve Suriye gibi ülkelerdeki yönetimleri zorlayarak hizaya getirmek için ABD, İsrail'i kullanıyordu. ABD bölgeyi sürekli olarak savaş gerilimi altında tutmak için İsrail'i Arapların üzerine sürüyordu.

«İlerici» denen yönetimlerden ilk önce Mısır düştü. Mısır ötedenberi yardım aldığı Sovyetler Birliği'ne sırtını çevirip ABD'ye yaklaşmaya başladı. Mısır'da sermaye sınıfını hoşnut edecek adımlar atılmaya başlandı. Özel sektör iyice baştacı edildi. Şimdi de Suriye, Mısır'ın yolundan yürüyor ve ABD'ya yaklaşıyor.

Mısır ile Suriye bir çok yönden benzerlik taşıyor. Daha önce her iki ülkenin de İsrail'le çelişkisi vardı. Mısır'ın Sina yarımadası, Suriye'nin Golan tepesi yüzünden İsrail'le arası açıktı. Ve ABD bu çelişkiyi körüklüyordu. Her iki ülkede de sözde kapitalizme karşı olduğunu söyleyen partiler iktidardaydı. Ama zaman zaman Komünist Parti üyelerine çeşitli baskılar yapılmaktan geri kalmazlardı. Aslında her iki yönetim de, başlangıçta ülke içinde kapitalizm gelişmediği için «ilerici» görünmeyi zorunlu kabul etmişti. Ancak belli bir süreç içinde kapitalist ilişkiler gelişince bu yönetimler asıl yerini yani kapitalizmi seçiyordu. Mısır'da böyle oldu. Özellikle 1955 - 1965 yıllarında kapitalizmin temeli iyice sağlamlaştı. Bundan sonra Mısır'da sağa kayma belirtileri su yüzüne çıktı. 1970'lerde Mısır kapitalist sistemi seçtiğini açıkça ilan etti. Başkan Sedat'a ise bu işin sadece adını koymak düştü.

Suriye'de çoktandır dönüş belirtileri göze çarpıyor. Zaten Suriye onca Sovyet yardımını aldığı halde bugüne kadar bir karşılıklı dostluk anlaşması bile imzalamış değil. Suriye'nin son yıllarda ABD ile ilişkileri gelişiyor. ABD her yıl Suriye'ye 80 milyon dolar kredi veriyor. Suriye'nin ABD ve Batı Avrupa ülkeleri ile ticaret hacmi genişliyor. Buna karşılık sosyalist ülkelerle ticari ilişkileri azalıyor. Son bir yıldır ABD ve Suriye devlet adamları arasında sık sık üst kademede görüşmeler yapılıyor.

ABD, kapitalist sisteme daha çok bağlanması şartıyla Suriye'ye yardım ediyor. Ve bunun için Suriye'nin Lübnan'a müdahale etmesine ses çıkarmıyor. Şu anda Lübnan'da 15 bin Suriye askerinin bulunduğu açıklandı. Ayrıca ABD'nin her an müdahaleye hazır askerlerini Kıbrıs'taki İngiliz üslerinde tuttuğu biliniyor. Suriye, Orta - Doğu'nun bugünkü ortamında kendisine daha fazla pay çıkarmak için ABD'ye yaltaklanıyor.

Suriye'de çatışan taraflardan hiç birinin başını işçi sınıfı çekmiyor. Sermaye sınıfının kendi içindeki çelişkiler bu çatışmayı yarattı. Bu nedenle uluslararası işçi sınıfı hareketinin bu çatışmada taraf olması gerekmiyor. Ancak dünyanın her yerinde olduğu gibi Orta-Doğu'da da böyle savaşlara ve dış müdahalelere karşı çıkılması gerekiyor.

Lübnan'daki haksız savaşa ve haksız mücadeleye son verilmelidir!...

Beyrut sokaklarında gösteri yapan Lübnan.lılar «çarpışmaları durdurun», «barış istiyoruz» diye bağırıyor.

PORTEKİZ BAŞKAN SEÇİMİNİ SERMAYE SINIFI KAZANDI

Portekiz'in yeni Cumhurbaşkanı EANES.

Askeri yönetimin eski liderlerinden CARVALHO.

Portekiz Komünist Partisi Genel Sekreteri CUNHAL.

Portekiz'de cumhurbaşkanı seçimi 27 Haziran 1976 günü yapıldı. Eski Kara Kuvetleri Komutanı EANES cumhurbaşkanı seçildi. Portekiz'de daha önce iki seçim daha yapılmıştı: 1975 Kurucu Meclis seçimi ve 1976 genel seçimleri.

Bu son seçimde Cumhurbaşkanı olan General EANES, en başta Sosyalist Parti ve Halkçı Demokrat Parti tarafından desteklendi ve yüzde 61 oy topladı. Askeri yönetimin eski önderlerinden CARVALHO oyların yüzde 17 sini topladı. Tek sivil aday olan Portekiz Komünist Partisi tarafından desteklenen eski işçi PATO ise 7 oy alabildi.

Yeni Cumhurbaşkanı EANES, hükümeti kurma görevini Sosyalist Parti Lideri Soares'e vereceğini açıkladı. SOARES de bir ortak hükümet değil azınlık hükümeti kurmaya çalışacağını söyledi.

Son gelişmeler Portekiz'de yerli - yabancı sermayenin 25 Nisan 1974 darbesiyle varmak istediği hedeflere yaklaştığını gösteriyor. Emperyalist - kapitalist ülkeler ile Portekiz sermaye sınıfının hesapları şunlardı :

- Portekiz'deki faşist ve sömürgeci yönetime son vermek, yönetime içeride daha serbest bir görünüm vermek için çok partili demokrasiye geçmek, Afrika'daki sömürgelerden geri çekilmek,
- Poktekiz'de kapitalizmi geliştirmek için reformlar yapmak,
- Eski faşist yönetime karşı güçlenen işçi sınıfı muhalefetini törpülemek,
- Sömürge ve bağımlı durumdaki Afrika ülkelerinde güçlenen kurtuluş savaşlarını durdurmak, bu ülkelere idari ve siyasi bakımdan bağımsızlık tanımak, bu ülkeleri sömürmek için yeni ekonomik ilişkiler kurmak ve bu ülkeleri kapitalist sisteme daha sıkı bağlamak.

Portekiz'de yerli - yabancı sermayenin bu hesapları olmasaydı, faşist bir yönetimin yıkılması bu kadar kansız olmazdı. Zaten sermaye sınıfı istemese, zamanında sömürgelere kan kusturan eski genel kurmay başkanlarından SPİNOLA birden bire hürriyet aşıklısı kesilmezdi.

Ne var ki, sermayenin kirli hesapları hemem tutmadı. Çünkü Portekiz'de işçi sınıfının ve çalışanların eski faşist yönetime kin ve nefreti çoktu Eski yönetimin uşakları tartaklanıyor ve hapse tıkılıyordu. İşçiler fabrikaları işga lediyor, meydanlarda gösteri yapıyordu. 14 yıl sürgünde kalan Komünist Parti lideri CUNHAL ve 5 yıl sürgünde kalan Sosyalist Parti lideri SOARES Portekiz'e dönünce sevgiyle karşılanmıştı.

Bu olumlu hava içinde Komünist Parti etkisini giderek arttırmaya başladı. Komünist Parti darbe sonrasında kurulan askeri yönetimi daha köklü işlemler yapmaya yöneltti. Büyük toprakların dağıtılması ve önemli sanayi kuruluşlarının kamulaştırılması yolunda baskı yaptı. İşçi sınıfının sendikal birliğini sağlamak için ağırlığını koydu.

Sosyalist Parti sürekli olarak Komünist Partisine zorluk çıkardı. Ortadaki ve sağdaki partilerle birleşerek Komünist Partisine düşmanlık yaptı. Sahte solcu maocu grupçuklar da Komünist Partisinin karşısında ve sermayenin yanında saf tuttular. Sermaye sınıfı, küçük çiftçileri, küçük esnafları ve serbest meslekliler «küçük mülkiyet» hırslarını kışkırtarak işçi sınıfının karşısına çıkardı. Komünist Partisi'ne sadece içten değil dıştan da büyük baskı geldi. ABD dışişleri Bakanı Kissinger ve Batı Almanya Sosyal Demokrat Parti lideri Brandt sık sık Portekiz'e karıştılar. Bir yandan tehdit edip bir yandan da şartlı yardım vaad ettiler. Bütün bu baskılar karşısında işçi sınıfının çıkarlarını savunan Komünist Partisi uluslararası planda destek görmedi.

Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov.

JİVKOV: "BARIŞ İÇİN SİLAHSIZLANMA ACİL VE KAÇINILMAZDIR" DEDİ

Bulgaristan Komünist Partisi Birinci Sekreteri ve Devlet Başkanı Todor Jivkov Haziran ayının başlarında Türkiye'ye geldi. Jivkov'un bu ziyareti Türkiye ile Bulgaristan arasında çeşitli alanlardaki işbirliğinin geliştirilmesi için önemli bir adım oldu, Jivkov bu ziyareti ile ilgili olarak yaptığı konuşmada şunları söylemiştir: «Türkiye ile ilişkilerimizde iyi komşuluk ve işbirliğine büyük önem veriyoruz. İki ülke arasındaki işbirliği sürekli gelişmektedir. Ortak teşebbüslerimiz semerelerini vermektedir. Direkt demiryolu kurulması, elektrik enerji sistemlerinin bağlanması artık bir gerçektir. Bu işbirliği alanlarını daha da geliştirmeliyiz.» Jivkov konuşmasında barış için silahsızlanmanın acil ve kaçınılmaz olduğunu da belirtmiştir.

Bulgaristan, Türkiye'den 7 defa daha küçük ve nüfusu 5 kere daha az olan bir ülkedir. İşçi sınıfının ve köylülerin iktidarının kurulduğu 1944 yılından bu yana önemli gelişmeler katetmiştir. Bugün Bulgaristan dünyanın en gelişmiş sanayi ülkeleri arasında yer almaktadır. Dünya makina ihracınınyüzde 99'unu gerçekleştiren 29 ülke arasında 19'ncu sıradadır. Kişi başına 2893 kilowatsaat elektrik enerjisi (Türkiye de 500 kilowatsaatten az) Bulgaristan da okuma yazma bilmeyen yoktur. 479 kişiye bir doktor düşmekte (Türkiye de 2500 kişiye bir doktor düşmektedir) ve sağlık hizmetleri yönünden dünyada beşinci sırayı almaktadır.

Türkiye ile Bulgaristan arasındaki ticari ilişkiler 1955 den beri sürmektedir. Ancak 1974 yılından sonra ilişkilerde büyük gelişmeler olmuştur. Bulgaristan Türkiye'ye çeşitli makinalar, kimyasal maddeler, çeşitli elektirik aletleri, yazı makinaları satmaktadır. Türkiye ise Bulgaristan'a balık, kuru yemiş, zeytin, pamuk gibi tarım ürünleri satmaktadır. İki ülke arasında ekonomik ilişkiler yanında kültürel ve politik ilişkiler de artmaktadır. Nitekim 15 Şubat 1976 tarihinde beş yıllık bir kültürel işbirliği anlaşması imzalanmıştır.

Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal Tito.

TİTO : "BALKAN ÜLKELERİ İŞBİRLİĞİNİ GELİŞTİRMELİDİR"

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito, 8 Haziran da Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulundu. Bu ziyaret sırasında yapılan görüşmelerde iki ülke arasındaki ekonomik işbirliğini geliştirme kararı alınmıştır. Tito bu ziyaret sırasında yaptığı konuşmada şunları söylemiştir: «Yaptığımız anlaşmalar Türkiye ile Yugoslavya arasındaki ticari gelişmeleri destekleyecek ve teşvik edecek nitelıktedir. Balkan ülkeleri arasında ikili ilişkiler gelişmiştir. Ancak Balkan ülkeleri arasında toplu işbirliğinin seviyesi düşüktür. Toplu işbirliği geliştirilmelidir. Balkan ülkeleri arasında birliğin sağlanması çabaları dışardan müdahale görmemelidir.» İki ülke temsilcileri arasında yapılan görüşmelerde Kıbrıs, Türk - Yunan ilişkileri ve Ege sorunu üzerinde de durulmuştur.

255 bin kilometre kare büyüklüğünde olan Yugoslavya'nın nüfusu 21 milyondur. Yugoslavya İkinci Dünya Savaşı sırasında 1941 yılında Alman orduları tarafından işgal edilmiştir. Bu işgale karşı Yugoslav halkı büyük bir direnme savaşı vermiştir. Mareşal Tito'nun liderliğindeki partizanlar bu direnme hareketini örgütlemiş ve yönetmişlerdir. Sovyetler Birliği'nin desteğiyle bu direnme hareketi başarıyla sonuçlanmış ve Alman orduları yenilgiye uğratılmıştır. 29 Kasım 1945 de Cumhuriyet ilan edilmiştir. 1946 yılında da Yugoslavya Federal Cumhuriyet haline getirilmiştir. Bugün Yugoslavya 6 Cumhuriyet ve iki özerk eyaletten oluşmaktadır.

Yugoslavya, İkinci Dünya Savaşından önce geri bir tarım ülkesi iken bugün sanayileşme yolunda önemli adımlar atılmıştır.

Türkiye ile Yugoslavya arasındaki ilişkiler son yıllarda gelişmeye başlamıştır. Geride bıraktığımız Mayıs ayı içinde iki ülke arasında ekonomik, sınai ve bilimsel işbirliği anlaşması imzalanmıştır.

Romanya Devlet Başkanı Çavuşesku.

ROMANYA TÜRKİYE'DE TRAKTÖR FABRİKASI KURACAK

Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Başkanı Çavuşesku 22 Haziran'da Türkiye'ye geldi. İki ülke arasında ticari, ekonomik, teknik ve haberleşme alanlarında anlaşmalar imzalandı. Romanya Türkiye de traktör fabrikası kurmayı kabul etti. Ayrıca Türkiye'den teklif geldiği takdirde Ege de petrol aramaya yardımcı olabileceklerini belirttiler.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Çavuşesku'nun ziyareti ile ilgili olarak şöyle dedi: «Bu ziyaretin yarattığı olumlu sonuçlar, bölgemizde gerçek barış ve güvenliğin kurulmasını etkileyecektir. Birçok uluslararası meselelerde aynı görüşleri taşıdığımızı görmek bizi memnun etmiştir. Dünyamız barış, güvenlik ve işbirliğinin uluslararası bir hale getirilmesi yolunda önemli bir değişim içindedir. Romanya ile ilişkilerimizin daha da gelişeceğine inanıyorum.»

Romanya, Türkiye'den 3 kere daha küçük ve nüfusu Türkiye'nin yarısı kadardır. İşçi sınıfının ve köylülerin iktidarının kurulduğu 1944 yılından bu yana Bulgaristan gibi Romanya da da çok önemli gelişmeler olmuştur. Romanya bir tarım ülkesi olmaktan çıkmış ve Balkanların hızla gelişen bir sanayi ülkesi haline gelmiştir. Sanayi üretimi 25 yılda 21 misli artmıştır. 1971 - 1975 dönemi içinde sanayi üretim artışı yüzde 13 olmuştur. İşsizlik sorununun bulunmadığı Romanya da ücretler her yıl yüzde 5 oranında artmaktadır. Fiyat artışları ise çok önemsizdir. Romanya turizm yönünden de çok gelişmiştir. 1975 yılında Romanya'yı 3 milyon turist ziyaret etmiştir. (Aynı yıl Türkiye'ye 1 milyon turist gelmiştir.) Turistlerin kalabilecekleri otellerdeki yatak sayısı 250 bini buluyor. (Türkiye de ise yatak sayısı 45 bindir.)

Türkiye ile Romanya arasındaki ticari ilişkiler 1966 yılında canlılık kazanmaya başlamıştır. Türkiye 1975 yılında Romanya'dan 45 milyon dolarlık mal satın almıştır. Buna karşılık 27 milyon dolarlık mal satmıştır. Türkiye'nin ilk kültür anlaşması imzaladığı sosyalist ülke Romanya'dır.

Yorum

SOSYALİST ÜLKELERLE İLİŞKİLER ARTMALIDIR

Haziran ayı içinde Bulgaristan, Yugoslavya ve Romanya devlet başkanları Türkiye'yi ziyaret etti. Bu ülkeler ile Türkiye arasında ekonomik politik ve kültürel alanlarda görüşmeler yapıldı, anlaşmalar imzalandı. Diğer bir ifadeyle, son zamanlarda Türkiye'nin sosyalist ülkelerle olan ilişkilerinde önemli gelişmeler oldu.

Türkiye'nin sosyalist ülkelerle ilişkilerinin gelişmesine Türkiye'nin ekonomik durumu ve dünya şartları uygun düşmektedir.

Dünya üzerinde artık soğuk savaş dönemi sona ermiştir. Farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde bir arada yaşama poli- [illegible] la kabul gören bir politika haline gelmiştir. Bu politikaya bağlı olarak kapitalist ülkelerle sosyalist ülkeler arasındaki ilişkiler gelişmektedir. İşte bu gelişmeye uygun olarak Türkiye'nin de sosyalist ülkelerle olan ilişkileri gelişmektedir.

Diğer taraftan Türkiye'nin ekonomik durumu da sosyalist ülkelerle ilişkileri geliştirmeye zorlamaktadır. Zira Türkiye'de döviz tıkanıklığı vardır. Tarım ürünlerinin ihracında pazar tıkanıklığı vardır. Tarım ürünlerinin ihracındaki pazar tıkanıklığı döviz tıkanıklığını daha da artırmaktadır. Böyle bir durumda sosyalist ülkelerin teklifleri cazip gelmektedir. Zira sosyalist ülkeler, kapitalist ülkelere nazaran daha elverişli şartlarla kredi vermektedirler. Tarım ürünleriyle ödenmesi karşılığında sanayi tesisleri kurmayı kabul etmektedirler. Türkiye'nin ihraç güçlüğü çektiği üzüm, fındık, zeytin gibi tarımsal ürünlere alıcı olmaktadırlar.

Sosyalist ülkelerin Türkiye ile olan ilişkileri de karşılıklı yarar ve işbirliği temeline dayanmaktadır. Karşılıklı yarar ve işbirliği temeline dayanan ilişkiler gerek bölgesel ve gerekse dünya barışının sağlanmasında etkili olmaktadır. Kapitalist ülke halklarının sosyalist ülkelere olan sempatisi artmaktadır. Kapitalist ülkelerde burjuvazinin temsilcilerinin sosyalizm aleyhine propaganda yapma imkanları azalmaktadır.

Türkiye'nin sosyalist ülkelerle olan ilişkilerinin gelişmesi, Türkiye halkının da yararınadır. Çünkü, sosyalist ülkelerin yardımları ile kurulan fabrikalarda binlerce kişi iş bulma imkanına sahip olmaktadır. Sosyalist ülkeler, insanların ihtiyaçlarını gidermeye yönelik alanlarda işbirliği yapmaktadırlar. Demir - Çelik fabrikaları, alüminyum tesisleri, barajlar için verilen krediler buna örnek gösterilebilir. Bu şekilde mevcut kaynaklar ihtiyaçlara yönelik verimli alanlarda kullanılmaktadır.

Ülke içinde sosyalist fikirlere düşmanca tavır takınan burjuva partilerinin temsilcileri, şartlar zorladığı zaman sosyalist ülkelere bir can simidi gibi sarılmaktadırlar.

ECEVİT SOVYETLERİ ÖVÜYOR

Haziran ayının sonlarında CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Sovyetler Birliği'ne bir gezi yaptı. Bülent Ecevit bu gezide gördüklerini, öğrendiklerini Hürriyet gazetesinde yazdı. Ecevit'in Sovyetler Birliği hakkında yazdıklarından bir kısmı özetle aynen şöyle:

[illegible] mide biri kadar. Isıtma ve aydınlatma giderleride içinde. Büyük kentlerde merkezden ısıtma yapılıyor.

— Arsa spekülasyonu olmadığı için şehirler planlı ve çok güzel. Moskova, Leningrad büyük sanayi merkezleri olduğu halde, insan bu kentlerde sanayinin varlığını duymuyor.

— Moskova'nın yeraltı tren istasyonları saraylar gibi. Halkın eski saray ve konaklarda gözü kalmıyor. Çünkü günlük yaşamlarında sokaklardan geçerken, apartmanlarına girerken, yeraltı treniyle işlerine gidip gelirken o ihtiyaçlarını karşılayabiliyorlar.

— Tüketim bakımından eşitliği sağlayabilmişler. Batı basınında yöneticilerin, sanatçıların, bilginlerin halktan daha iyi yaşadıkları sık sık yazılıyor. Ben böyle bir ayrılık görmedim. Portakalları iyi değil ama en yüksek düzeydeki ziyarette de sofraya o portakallardan geliyor.

— Et, ekmek gibi zorunlu yiyecek maddelerinin fiyatları yıllardanberi aynı seviyede tutuluyor. Ekmek tüketimi azalırken et tüketimi artıyor.

— Turizm disiplinli ve çok iyi organize edilmiş. Turizm disiplinli ama turist bir baskı altında tutulmuyor.

— Halkın sanata ve kültüre karşı ilgisi çok [illegible] mıdır bilmiyorum.

— Sovyetler Birliği'ndeki Türk asıllı topluluklar kendi dillerini ve geleneksel kültürlerini yaşatmak ve geliştirmekte, dinlerinin gereklerine uymakta bir engelle karşılaşmıyorlar.

— Türk asıllı Sovyet yurttaşlarına tanınan hak ve özgürlüklerle, Rus asıllı Sovyet yurttaşlarına tanınan hak ve özgürlüklerde eşitsizlik yok.

— Yeni Sovyet liderliği, maceracılıktan uzak ve dünya barışını korumağa özen gösteren kararlı bir tutum izlemektedir.

Bir burjuva partisi olan CHP'nin Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Sovyetler Birliği'nde gördüklerini tahrif etmeden anlatması gayet ilginç. Çünkü bugüne kadar burjuvazi tarafından Sovyetler Birliği aleyhinde, gerçek dışı çok şeyler söylendi. Fakat bugün artık Sovyetler Birliği'nin sağladığı avantajlı ilişkilerden yararlanabilmek, aleyhinde propaganda yapmayı belli ölçüde engelliyor.

İŞÇİ DAVASI

TOPKAPI'DA GREV

Grevlerini başarıyla sürdüren Topkapı Şişe Cam İşçileri.

İSTANBUL (İŞÇİ DAVASI) — Topkapı Şişe ve Cam Fabrikasında grev var. İşçiler 16 Haziran'da greve başladılar. Grev devam ediyor.

Topkapı Şişe ve Cam Fabrikası İstanbul'un Topkapı semtinde bulunuyor. Fabrika'da çeşitli şişeler, kavanoz ve sürahi yapılıyor. Yabancı ülkelere de ihraç ediliyor. Günlük kâr 5 milyon civarındadır. Fabrikada 850 işçi çalışıyor. Fabrikada saat ücreti brüt olarak 11 - 12 liradır. Asgari ücretin altında çalışan işçiler de var. Bu işyerinde şimdiye kadar üç toplu sözleşme yapıldı. Bu dördüncüsü oluyor. Ve bu sözleşme sırasında uyuşmazlık çıktı. İşveren işçilerin isteklerine yanaşmıyor.

Gazetemiz muhabirleri Topkapı Cam işçileri ile görüştü. İşçiler grevin ve anlaşmazlığın nedenini şöyle açıkladılar :

— İşverenle aramızda her konuda anlaşmazlık çıktı. İki sene için 7,5 lira verdi. Diğer haklar için de geçen sözleşmedeki gibi olsun dedi. Geçen sözleşme sıkıyönetim zamanında zorla imzalatılmıştı. Çok kötü idi. Biz de işverenden 16 lira ücret zammı istedik, 1500 lira yakacak ve 1500 lira izin parası istedik. Hiçbirini kabul etmiyor. Bu yüzden greve gittik.

— Ücret ve sosyal haklar nasıl? Pirim alıyormusunuz?

— Ortalama 75 - 80 lira günlük ücretimiz var. Senede 500 lira yakacak ve izin parası alıyoruz. 20 lira çocuk parası ve tahsil yardımları var. İşveren yüzde 15 oranında prim veriyor. Onu da istediği zaman kesiyor.

— Fabrikada iş kazaları ve meslek hastalıkları görülüyor mu?

— İş kazaları her zaman oluyor. Arkadaşların büyük çoğunluğu midelerinden hastadır. Emniyet tedbirleri alınmıyor. İçersi çok sıcaktır. Hastalıkların çoğu bundan meydana geliyor. Havalandırma yeterli değil. Hastalandığımızda iyi tedavi edilmiyoruz. Dispansere gitmek için de ya iş kazası geçirmek ya da sedyelik olmak gerekli.

— Fabrikada daha önce direniş, grev iş yavaşlatma gibi eylemler oldu mu?

— Daha önce hiç grev olmadı. Yemekler iyi çıkmadığından bir kere yemek boykotu yapıldı. Bir de 1 liralık hayat pahalılığı zammı istedik. Onun için üç günlük yemek boykotu yaptık.

Topkapı Cam işçileri, grevlerini dayanışma içinde yürütüyorlar. Grevdeki işçilerin yanına gidiyorlar. Cam işçileri, ekonomik mücadelenin yeterli olmadığını da belirtiyorlar. Sözlerine şunları ekliyorlar :

— Sendikalar ekonomik mücadele verdikleri gibi işçileri siyasete de hazırlamalıdırlar.

"İLK GREV AMA BAŞARIYLA YÜRÜTECEĞİZ"

Topkapı'da grevdeki bir işçi ile konuştuk. 30 yaşında idi. 1968 yılından beri Topkapı Cam'da çalışıyor. Aslen Adapazar'lı. 1968 yılında İstanbul'a gelmiş. Evli ve iki çocuğu var. Çocukları okula gitmiyor. İşçi, Milliyet ve Cumhuriyet gazeteleri okuyor. Bugünkü şartlar altında bir işçinin eline net olarak 3 bin lira geçmesi gerektiğini belirtti.

Sohbet sırasında cam işçisi arkadaş şunları söyledi :

— Oturduğum ev işyerine yakın. İşe fabrikanın servis arabasıyla gidip geliyorum. Ev iki oda bir salon. Ev kaloriferli ama yetmiyor. Daha çok soba ile ısınıyoruz. Ev kooperatif evi. Ayda 500 lira bono ödüyorum. Ev için az para ödediğimiz halde, para yetmiyor.

— Eşim, ben ve iki çocuk var evde. Anam, babam yanımda değil ama onlara da para göndermek zorunda kalıyorum. İşten çıktıktan sonra hemen eve gidiyorum. Vardiyalı çalışıyorum. Boş vaktimiz oluyor ama yorgun düşüyoruz. Düzenli bir çalışma olmuyor. Eve gece geliyorsun. Gündüz geliyorsun. Doğruca evegidip dinlenmene bakıyorsun. Zaten midenden sık sık rahatsız oluyorsun.

— Sinemaya falan gidemiyorum. Evimde değil televizyon, radyo bile yok.

Son olarak, işçi arkadaş, greve ilk defa katıldığını ve grevin başarıyla biteceğine inandığını sözlerine ekledi.

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Şengül Karademir / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi : BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

CAM SANAYİSİNDE GREVLER

ÇAYIROVA'DA GREV

Türkiye Cam Sanayisinde grev var. 4 bini aşkın cam işçisi grevde. Topkapı Cam ve Şişe, Çayırova Cam, Gökyiğit Cam, Mersin Anadolu Cam Fabrikalarında üretim durdu. Hürcam - İş Sendikası üyesi işçiler birlik ve beraberlik içinde grevlerini yürütüyor. En fazla işçinin çalıştığı Çayırova Cam Fabrikasına gittik. Fabrika İstanbul - Gebze arasındaydı.

Akşamdı. Çayırova'da fabrikalar, makinalar işlemiyordu. İşçiler geniş meydanda geziniyorlardı. Ve duvarlarda yazılar vardı : «BU İŞYERİNDE GREV VARDIR.»

Evet grev vardı. Henüz yeni başlamıştı. İşçiler neşeliydiler. Yanlarına yanaştık. Hoş geldiniz dediler.

Çayırova Cam Fabrikasında 1400 işçi çalışıyor. Toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılmadığı için grev başladı. İşveren Topkapı Cam Fabrikasının işverenidir. İşçilerin hiçbir isteğini kabul etmiyor.

İşçiler fabrikadaki çalışma şartlarını şöyle anlatıyorlar :

— Çayırova Cam Fabrikasında çalışma şartları çok kötü. İzabe, yan nezaretçilik ve sodalı harman daireleri berbat. Burada çalışan bir işçi mutlaka meslek hastalığına yakalanıyor. İçerde 1200 derece sıcaklığın karşısında çalışıyoruz. İşçi arkadaşlar 10 dakika içinde derede yatmış gibi sırılsıklam oluyor. Mide devamlı şişiyor. Mide gastriti meydana geliyor. Ciğer ve midesinden hastalanmayan yok içimizde. Fabrikada devamlı iş kazaları oluyor. Fabrikanın bir doktoru var. Bu doktorda iki günden fazla istirahat vermez. Fabrikada aydınlatma az çok vardır ama havalandırma hiç yok. Tedbir alınmıyor. Özellikle, kesme, koparma ve soda harman dairelerinde havalandırma tamamen yetersiz. Çalışma bittikten sonra yıkanmak zorunda kalıyoruz.

Çayırova Cam İşçileri günlük sorunlarını da şöyle belirtiyorlar :

— Evlerimiz işyerinden çok uzak. Çoğumuz gecekonduda oturuyoruz. Elektrik su hak getire... Yol düzgün değildir. Evlerimizi ısıtmak için odun ve kömür yakıyoruz. Ona da para yetmiyor.

Günde sekiz saat çalışmamıza rağmen, çok yoruluyoruz. Paydostan sonra hemen eve gideriz. Boş vakitlerimizde kahvelerde otururuz. İşyerinde olan hadiseleri tartışırız. Çoğumuzun evinde elektriği olmadığı için televizyonda yok. Televizyonu kahvede seyredebiliyoruz. Televizyondaki programlar da hiç iyi değil.

Biz işçilerle konuşurken, az ilerde bir otobüs durdu. Marşhall işçileriydi. Ellerinde pankartlar vardı. «KAVGANIZ KAVGAMIZDIR.» Marşlar söyleyerek geldiler. İşçiler sevinç içinde kucaklaştılar.

Çayırova Cam işçileri mücadelesinde kararlı.

Çayırova cam işçileri, bu en güzel dayanışma örneği için şöyle dediler:

— Grevdeki işçi arkadaşlarımız ta uzak yerlerden yanımıza geliyorlar. Bizimle birlik olduklarını söylüyorlar. İşçi arkadaşların gelmesi gücümüze güç katıyor. Bize moral veriyorlar. Yalnız başımıza olmadığımızı açıkça gösteriyorlar. Biz de onların yanına gidiyoruz. Topkapı işçileri de sabah dokuz araba ile geldiler. Nasıl sevindik bilemezsiniz.

Cam işçileri, her ne olursa olsun grevlerimiz sürecek diyorlar. Taki haklarımızı alıncaya kadar mücadelemiz devam edecek.

BAŞKAN AHMET TOPALOĞLU KONUŞUYOR.

Grev sırasında Hürcam - İş Sendikası Gebze Şube Başkanı Ahmet Topaloğlu grev hakkında şunları anlattı:

— Mart ayında toplu sözleşme görüşmeleri başladı. Anlaşma sağlanamadı. 5 lira ücret zammı ve bazı sosyal haklar istedik. İstediğimiz haklar maddi durumumuzu iyileştirmiyor. Ancak sendikamızın gücü zayıf olduğu için bu kadar istedik. Amacımız grevsiz bir sözleşme imzalamaktı. Fakat işveren bir türlü isteklerimizi kabul etmiyor. Kristal - İş Sendikası ile birlik olup haklarımızı çiğniyor.

Biz bu fabrikada 15 yıldır çalışıyoruz. Fakat ücretlerimizde pek değişiklik olmadı. Bu kuruluşun günlük 3 milyon lira kârı vardır. Fabrikanın 250 ton günlük imalatı var. Grev yaptığımız zaman milli serveti yakıyorsunuz diyorlar. Peki biz milli servet değilmiyiz. Bu işi biz yapıyoruz. Ay sonuna kadar ondan bundan borç alıyoruz. Bu grevimizde hiçbir yanlışlık yoktur. Biz isteklerimizi kabul ettirmeye çalışıyoruz. Bu grevi aç kalsak da yürüteceğiz.

TÜRKİYE'DE CAM SANAYİİ

Türkiye'de 10'dan fazla cam fabrikası vardır. Bunlardan, 7'si Türkiye İş Bankası'na aittir. Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları Anonim Şirketi tarafından işletilmektedir. Fabrikalarda devlet hissesi de vardır.

Türkiye'de ilk cam fabrikası 1934 yılında İş Bankası tarafından kuruldu. İlk fabrika Paşabahçe Cam ve Şişe fabrikasıdır. İkinci büyük fabrika olan Çayırova Cam Fabrikası da 1960 yılında Sovyetler Birliği'nin yardımıyla kuruldu.

Camın en önemli hammaddesi olan soda, Türkiye İş Bankasına ait olan Mersin Soda Fabrikasında üretiliyor.

Cam fabrikalarında, düz cam, oto camları, keçe, elyaf ve cam ürünleri yapılıyor. Üretilen mallar Türkiye iç pazarında kullanılıyor. Ayrıca, başta Arap ülkeleri olmak üzere birçok ülkelere ihraç ediliyor.

Türkiye'deki bütün cam fabrikalarında 8300 işçi çalışıyor. Bu iş kolunda iki büyük sendika vardır. En büyük sendika Hürcam - İş Sendikasıdır. 6 bin üyesi vardır.

Yorum

CAM İŞÇİLERİNİN GREVİ DESTEKLENMELİDİR

Türkiye'nin en büyük cam fabrikalarında grevler başladı. 4 bini aşkın işçi grevlerini başarıyla yürütüyor. Grevler işçilerin haklı isteklerinden doğdu. Türkiye'nin en büyük tekellerinden biri olan Türkiye Şişe ve Cam fabrikaları işverenleri işçilerin isteklerini kabul etmiyor.

Aynı işveren bundan önceki toplu iş sözleşmesini de zorla, sıkıyönetimden faydalanarak işçilere kabul ettirmişti. Hatta işçilerin bölünmesini sağlamıştı.

Bu seferde işçileri bölmek istiyorlar. Kristal - İş Sendikası ile işkolu düzeyinde sözleşme yaparak, işçilere az bir ücret vermek istediler. Ama Hürcam - İş Sendikası ve işçiler işyeri yetkisine dayanarak greve başladılar. Grevler başarıyla devam ediyor.

Ancak, grevin başarıyla devam etmesi Hürcam - İş Sendikasına bağlıdır. Sendikanın güçlenmesine bağlıdır. Ve beş bin işçinin yürüttüğü grev işçiler için okul olmalıdır.

Bunun için de grev sırasında eğitim yapılmalıdır. Hürcam - İş Sendikasının eğitim kadrosu genişletilmelidir. Diğer devrimci sendikalar ve DİSK eğitim konusunda Hürcam - İş Sendikasına yardım etmelidirler. Maddi yardımda bulunmalıdırlar. Marşal grevinde gösterilen dayanışma Topkapı'da, Çayırova'da da gösterilmelidir. İstanbul'daki işçiler cam işçileriyle dayanışma içine girmelidirler.

Bir önemli nokta da şudur : Camın hamaddesi soda ve kumdur. Ve soda Mersin Soda Fabrikasında üretilmektedir. Mersin Soda İşçileri DİSK'e bağlı PETROL ve KİMYA - İŞ SENDİKASI'na üyedir. İşveren de aynı işverendir. Cam işçilerinin grevinin başarıya ulaşması için Mersin Soda İşçileri de bu grevi özellikle desteklemelidir.

MARŞAL İŞÇİLERİNİN DAYANIŞMASI

Çayırova işçilerinin grevini destekleyen Marshall işçileri.

Gebze (İŞÇİ DAVASI) — İstanbul - İzmit yolu üzerindeki Gebze MARŞAL boya işçilerinin grevi başarıyla devam ediyor. 7 Temmuz'da (bugün) grev 100 cü gününü dolduruyor.

MARŞAL işçileri, grev yerinde gazetemiz muhabirine şunları söylediler :

«...Grevimizi kırmak için patron bazı işlere kalkıştı. Elektriğimizi kesti. Bizde belediyeye başvurup elektriği yeniden getirttik. Böyle baskılarla patron bizi yıldırmaya çalışıyor, ama boşuna uğraşıyor... Bütün fabrikalardan ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinden işçiler grevimizi destekliyorlar. TÜRK - İŞ'in üyesi sendikalardan bile bizi destekleyenler oluyor. Böylece patronlara karşı, ayrı sendikalarda olsalar bile, işçilerin ortak mücadele verdiğini görüyoruz...»

Gerçekten de MARŞAL işçileri başarılı bir grev yapıyor. Örnek bir disiplin içinde grev çalışmalarını nöbetleşe yürütüyorlar. Bu arada sürekli eğitim yaparak sınıf bilinçlerini geliştiriyorlar. Ve MARŞAL grevi bu özellikleri yüzünden geniş çapta destek görüyor.

MARŞAL grevinde «işçi sınıfı dayanışması» nın en güzel örneklerini görüyoruz. Zonguldak'taki Ereğli Kömürleri İşletmesi Atölye işçilerinden sonra, Ereğli Demir Çelik işçileri de MARŞAL grevini desteklediler. ERDEMİR işçileri aralarında para topladılar ve grev yerine iki arkadaşlarını gönderdiler. MARŞAL işçileri ile ERDEMİR işçilerinin grev yerindeki kucaklaşması çok heyecanlı oldu. Bu dayanışmanın özel bir anlamı da vardı. 1973 sonlarında da ERDEMİR işçileri 77 günlük büyük bir grev yapmış ve MARŞAL işçilerinin üyesi olduğu KİMYA - İŞ sendikasından 500 bin liralık destek görmüştü. Şimdi de ERDEMİR işçileri MARŞAL işçilerinin yardımına koşuyordu. Gerçi toplanan para pek fazla değildi. Ama önemli olan dayanışma için çaba gösterilmesiydi.

Bir de şu var. MARŞAL işçileri yalnız kendi grev yerlerinde kalmıyorlar. Öteki işyerlerindeki grevleri de destekliyorlar. Örnek olarak ÇAYIROVA cam işçilerini hiç yalnız bırakmıyorlar.